

Věc ve společném jmění manželů

Věc, která je předmětem společného jmění manželů, nemůže být výkonem rozhodnutí postižena co do její části vyjádřené ideálním podílem (ustanovení § 338 o.s.ř. se týká jen spoluvlastnictví podílového).

Věc, která je předmětem společného jmění manželů, nemůže být výkonem rozhodnutí postižena co do její části vyjádřené ideálním podílem (ustanovení § 338 o.s.ř. se týká jen spoluvlastnictví podílového).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 211/2002, ze dne 28.11.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí oprávněné A. A., spol. s r. o., proti povinnému J. Ch., za účasti manželky povinného J. Ch., pro 56.282 Kč s příslušenstvím prodejem nemovitostí, vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 26 E 124/99, o dovolání povinného proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 7. 1999, č.j. 37 Co 304/99-19, tak, že usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 7. 1999, č.j. 37 Co 304/99-19, zrušil a věc tomuto soud vrátil k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Městský soud v Brně usnesením ze dne 26. 4. 1999, č.j. 26 E 124/99-6, nařídil podle platebního rozkazu Krajského obchodního soudu v Brně ze dne 24. 2. 1998, sp. zn. 11 Ro 1721/97, k uspokojení pohledávky oprávněné ve výši 56.282 Kč s 18 % úroky z částky 25.252 Kč od 12. 4. 1997 do zaplacení, z částky 25.976 Kč od 14. 5. 1997 do zaplacení a z částky 5.054 Kč od 4. 6. 1997 do zaplacení, nákladů předcházejících řízení (2.752 Kč) a nákladů exekučního řízení, jež určil částkou 1.126 Kč, výkon rozhodnutí prodejem označených nemovitostí ve společném jmění povinného a jeho manželky.

Ve výroku uvedeným rozhodnutím krajský soud usnesení soudu prvního stupně změnil tak, že k uspokojení pohledávky oprávněné ve výši 56.282 Kč s 18 % úroky z částky 25.976 Kč od 14. 5. 1997 do zaplacení a z částky 5.054 Kč od 4. 6. 1997 do zaplacení, nákladů předcházejících řízení (2.752 Kč) a nákladů exekučního řízení (1.126 Kč) nařídil výkon rozhodnutí prodejem ideální poloviny týchž nemovitostí, „které jsou ve společném jmění povinného a jeho manželky;“ oprávněné náhradu nákladů odvolacího řízení nepřiznal. Ke změně odvoláním napadeného rozhodnutí (§ 220 odst. 1 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu ve znění pozdějších předpisů, dále též jen „o.s.ř.“) přistoupil odvolací soud proto, že soud prvního stupně výkon rozhodnutí nařídil - pokud jde o 18 % úrok z částky 25.252 Kč od 12. 4. 1997 do zaplacení a co do rozsahu postižení nemovitostí - „nad rámec podaného návrhu“ (oprávněná totiž vymožení zmíněného příslušenství pohledávky nepožadovala a výkon navrhla prodejem ideální poloviny nemovitostí); v ostatním, zejména v otázce vhodnosti navrženého způsobu výkonu, se odvolací soud ztotožnil se soudem prvního stupně.

Rozhodnutí odvolacího soudu napadl povinný (zastoupený advokátkou) včas dovoláním, jímž namítl neproveditelnost výkonu rozhodnutí tak, jak jej odvolací soud nařídil; jsou-li totiž nemovitosti předmětem společného jmění dovolatele a jeho manželky, žádná jejich ideální polovina neexistuje a nelze ji tudíž exekučně postihnout. Současně tvrdil, že po podání odvolání vymáhanou pohledávku uhradil, a opětně vznesl námitky proti závěru o vhodnosti navrženého způsobu výkonu rozhodnutí.

Oprávněná se ve vyjádření ztotožnila s napadeným rozhodnutím.

Nejvyšší soud věc projednal podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2000 (srov. část dvanáctou, hlavu I, bod 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony).

Dovolání je ve smyslu § 236 odst. 1 o.s.ř. přípustné, protože směřuje proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo změněno usnesení soudu prvního stupně (§ 238a odst. 1 písm. a/ o.s.ř.), a je i důvodné.

Z úřední povinnosti posuzuje dovolací soud pouze vady vyjmenované v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř. (tzv. zmatečnosti) a jiné vady řízení, pokud mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci; jinak je vázán uplatněným dovolacím důvodem, v projednávaném případě důvodem podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř., jímž lze namítat, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 242 odst. 3 o.s.ř.) Jelikož uvedené vady nebyly dovoláním vytýkány a z obsahu spisu se nepodávají, je předmětem dovolacího přezkumu správnost závěru odvolacího soudu, podle něhož lze nařídít (a provést) výkon rozhodnutí prodejem spoluvlastnického podílu nemovitostí, které jsou předmětem společného jmění povinného a jeho manželky.

Z obsahu vyplývá, že oprávněná se návrhem ze dne 8. 1. 1999 domáhala nařízení výkonu platebního rozkazu Krajského obchodního soudu v Brně ze dne 24. 2. 1998, sp. zn. 11 Ro 1721/97, ukládajícího povinnému zaplatit částku 56.282 Kč s příslušenstvím, prodejem ideální poloviny „pozemkové parcely č. 1133 o výměře 207 m², ideální poloviny rodinného domu č.p. 227 na ní se nacházejícího a ideální poloviny parcely č. 1127/2 o výměře 33 m², to vše zapsané na listu vlastnictví 758 katastrální území T. u Katastrálního úřadu B. i s ideální polovinou všeho, co k těmto nemovitostem náleží.“ Podle výpisu z katastru nemovitostí - listu vlastnictví č. 758 pro katastrální území T., vyhotoveném Katastrálním úřadem B. dne 22. 12. 1998, náleží nemovitosti do společného jmění povinného a jeho manželky.

Podle ustanovení § 136 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obč. zák.“), může být věc v podílovém spoluvlastnictví více vlastníků (odstavec 1); společné jmění může vzniknout jen mezi manžely (odstavec 2).

Podle ustanovení § 338 odst. 1 o.s.ř. se na výkon rozhodnutí prodejem spoluvlastnického podílu k movité věci nebo nemovitosti užije ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí. O nařízení prodeje vyrozumí soud ostatní spoluvlastníky.

Podstatným znakem podílového spoluvlastnictví je spoluvlastnický podíl, který je kvantitativním výrazem pro právní postavení každého spoluvlastníka a vyjádřením míry jeho práv a povinností ve vzájemných vztazích spoluvlastníků (srov. § 137 odst. 1 obč. zák.). Každému spoluvlastníku náleží „ideální“ podíl na společné věci, který se v poměru k celku vyjadřuje určitým zlomkem (např. 1/2, 1/4 apod.) nebo v procentech (např. 50 %, 25 % apod.). Institut společného jmění manželů je založen na zásadě, že věci, jež ho tvoří, patří oběma spoluvlastníkům bez určení jejich podílů; to znamená, že každý z nich je vlastníkem celé věci, přičemž jeho vlastnické právo je omezeno stejným vlastnickým právem druhého (ustanovení § 149 odst. 2 obč. zák., podle jehož věty první jsou podíly obou manželů na majetku patřícím do jejich společného jmění stejné, je relevantní jen pro situace, kdy společné jmění zaniklo a kdy má být vypořádáno). Za trvání společného jmění podíly manželů na společné věci neexistují. Již z výše uvedeného vyplývá, že věc, která je předmětem společného jmění manželů (stejně platí i v případě, je-li věc ve výlučném vlastnictví), nemůže být výkonem rozhodnutí postižena co do její části vyjádřené ideálním podílem, neboť ustanovení § 338 o.s.ř. se týká jen spoluvlastnictví podílového.

Odvolací soud, který vycházel z opačného názoru, otázku předloženou k dovolacímu přezkumu posoudil nesprávně; Nejvyšší soud proto dovoláním napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1 část věty za středníkem, odst. 2 věta první o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)